Taushetsplikt for frivillige i asylmottak

Alle som bidrar med frivillig arbeid i et asylmottak, eller som i regi av asylmottaket bidrar med frivillig arbeid utenfor asylmottaket, må være kjent med taushetsplikten.

Forvaltningsloven § 13 første ledd sier at enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan, plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til det han i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får vite om noens personlige forhold.

Som frivillig i asylmottak utfører du en tjeneste for Utlendingsdirektoratet (UDI), og er dermed omfattet av taushetspliktbestemmelsene i forvaltningsloven.

Formålet med taushetsplikten:

1. Du må beskytte personer mot krenkelse av privatlivets fred, og mot skade på omdømme og person.
2. Du må ivareta tillitsforholdet mellom beboerne og utlendingsforvaltningen. Hvis opplysninger kommer på avveie eller blir misbrukt, kan det få alvorlige konsekvenser for beboeren det gjelder.

UDI behandler taushetsbelagte og sensitive opplysninger om asylsøkerne og familiene deres. Hvis du får tilgang til slike opplysninger, enten skriftlig eller muntlig når du er i kontakt med dem som bor på asylmottaket, er du pålagt taushetsplikt.

Taushetsplikten omfatter opplysninger vi vanligvis ønsker å holde for oss selv, som for eksempel

- fysisk og psykisk helse
- familieforhold
- økonomiske forhold
- vandel
- seksuell orientering
- religiøs- og politisk overbevisning[1]

Opplysninger om at adressen til en person er et asylmottak, vil som regel være taushetsbelagte opplysninger. Det fordi opplysningene røper et forhold som regnes som personlig[2].

[1] For mer informasjon og veiledning om taushetsplikten, se retningslinje: UDI 2010-149
[2] Se forvaltningsloven § 13 annet ledd

Reglene for taushetsplikten innebærer blant annet at du ikke kan

- bruke, utlevere eller på annen måte gjøre tilgjengelig for uvedkommende, opplysninger om beboere i mottak som du får tilgang til gjennom arbeidet ditt som frivillig. Dette gjelder også overfor andre frivillige, hvis ikke opplysningene er nødvendige for å utføre det frivillige arbeidet.
- fotografere beboere uten samtykket deres

Husk at taushetsplikten

- gjelder etter at du har avsluttet engasjementet ditt som frivillig og som hovedregel livet ut[3]
- også gjelder når en person er savnet og etter at en person er død

Brudd på taushetsplikten

Brudd på taushetsplikten er straffbart etter bestemmelsene i straffeloven§§ 209 og 210.

Plikt til å melde fra til barnevernstjenesten

Hvis du har informasjon som kan tilsi at et barn har blitt eller vil bli utsatt for mishandling eller grov omsorgssvikt, har du en plikt til å varsle barnevernsmyndighetene uten hinder av taushetsplikten etter nærmere vilkår i barnevernsloven § 13-2[4] . Se retningslinje for opplysningsplikt til barnevernet (2014-015)[5].

Avvergingsplikten etter straffeloven

Du har plikt til å avverge de alvorlige lovbruddene som er nevnt i straffeloven § 196. Avvergingsplikten går foran taushetsplikten.

Oppdatert 05.10.2026

[3] Se forvaltningsloven § 13 c om at taushetsplikten som hovedregel bortfaller etter 60 år.
[4] Se utlendingsloven 81 jf. utlendingsforskriften § 17-6.
[5] Veileder for ansatte i asylmottak om den lovpålagte opplysningsplikten til barneverntjenesten.